

Sygn. akt IV U 37/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2012r.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Anna Staszkiwicz

Protokolant: Arkadiusz Orzechowski

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2012 r. w Jeleniej Górze

sprawy z odwołania **J. D.**

przeciwko **Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego P. Terenowej w J.**

na skutek odwołania od decyzji **Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego** z dnia 27 grudnia 2011r. znak DS-GO- (...), GO- (...)

w przedmiocie jednorazowego odszkodowania

zmienia zaskarżoną decyzję Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 27 grudnia 2011r. znak DS-GO- (...), GO- (...), w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy J. D. prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy rolniczej w dniu 12 listopada 2011r. w kwocie odpowiadającej 15 % (piętnaście procent) długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

(...)

UZASADNIENIE

Wnioskodawca J. D. złożył odwołanie od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 27.12.2011 r., na podstawie której strona pozwana odmówiła mu prawa do jednorazowego odszkodowania w wyniku nie uznania zdarzenia z dnia 12.11.2011 r. za wypadek przy pracy rolniczej. Wnioskodawca podał, że w uzasadnieniu decyzji organ rentowy stwierdził, że zaistniały wypadek nie ma związku z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, a wobec tego nie można go uznać za wypadek przy pracy rolniczej. Zdaniem wnioskodawcy, organ rentowy nie zauważył celu przycinania drzew owocowych w ogrodzie gospodarstwa rolnego, a w szczególności tych drzew, nad którymi biegnie linia średniego napięcia doprowadzająca prąd do gospodarstwa rolnego. Wnioskodawca wskazał, że dbanie o należyty stan infrastruktury technicznej gospodarstwa rolnego należy do zwykłych czynności związanych z prowadzeniem działalności rolniczej. Ponadto przebieg i przyczyny wypadku organ rentowy oparł na nieprawdziwych ustaleniach. W protokole wypadkowym uznano, że przyczyną wypadku był m.in. brak zastosowania odpowiedniego obuwia. Tymczasem w trakcie oględzin miejsca zdarzenia i przesłuchania poszkodowanego, nie pytano o obuwie i nie proszono o jego okazanie.

Strona pozwana wniosła o oddalenie odwołania. Zarzuciła, że w wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego ustalono, iż drzewo orzech, z którego spadł wnioskodawca doznając obrażeń, rośnie na podwórzu, które nie jest wykorzystywane do produkcji roślinnej, a zatem zaistniały wypadek nie ma związku z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 12.11.2011 r., w godzinach popołudniowych, J. D. przycinał drzewa owocowe w przydomowym ogrodzie. J. D. chciał również przyciąć gałęzie orzecha rosnącego w tym ogrodzie, albowiem rosły w kierunku linii prowadzącej prąd do jego domu i całego gospodarstwa rolnego. J. D. stał na drabinie opartej o tego orzecha, na wysokości około 3 metrów. Miał krótką piłkę i przyciął już kilka gałęzi. W wyniku podmuchu wiatru został potrącony przez gałąź i spadł z drabiny na ziemię.

Dowód: zeznania wnioskodawcy J. D. k. 18v-19;

W wyniku upadku na ziemię w dniu 12.11.2011 r., z wysokości około 3 metrów, J. D. doznał urazu w postaci złamania kompresyjnego pierwszego kręgu lędźwiowego, który spowodował u niego uszczerbek na zdrowiu w wysokości 10 % i pourazowego przykurczu zgięciowego prawego stawu łokciowego, który spowodował u niego uszczerbek na zdrowiu w wysokości 5 %. Powyższe urazy spowodowały u J. D. długotrwały uszczerbek na zdrowiu w łącznej wysokości 15 %.

Dowód: opinie biegłego ortopedy k. 39-40 i 50;

Przed dniem 12.11.2011 r. J. D. obcinał gałęzie na tym orzechu około 2 lata wcześniej. J. D. przycina gałęzie tego orzecha, kiedy rosną w kierunku linii prowadzącej prąd do jego gospodarstwa. Z tego orzecha J. D. zbiera około 120-150 kg orzechów, które są sprzedawane.

Dowód: zeznania wnioskodawcy J. D. k. 18v-19.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy zasługiwało na uwzględnienie.

Strona pozwana oparła zaskarżoną decyzję na treści przepisów art. 10, art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2008 r., Nr 50, poz.291). Zgodnie z treścią art. 10 ust. 1 pkt. 1 tej ustawy jednorazowe odszkodowanie przysługuje ubezpieczonemu, który doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej. Stosownie do treści art. 11 ust. 1 pkt. 1 tej ustawy, za wypadek przy pracy rolniczej uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło podczas wykonywania czynności związanych z prowadzeniem działalności rolniczej albo pozostających w związku z wykonywaniem tych czynności, na terenie gospodarstwa rolnego, które ubezpieczony prowadzi lub w którym stale pracuje, albo na terenie gospodarstwa domowego bezpośrednio związanego z tym gospodarstwem rolnym. W myśl art. 6 pkt. 3 tej ustawy, przez działalność rolniczą rozumie się działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym ogrodniczej, sadowniczej, pszczelarskiej i rybnej.

Z uzasadnienia zaskarżonej decyzji wynika, iż przyczyną odmówienia wnioskodawcy prawa do jednorazowego odszkodowania był brak związku pomiędzy zaistniałym wypadkiem, a prowadzeniem gospodarstwa rolnego, wobec czego zdarzenie z dnia 12.11.2011 r. nie zostało uznane za wypadek przy pracy rolniczej. W odpowiedzi na odwołanie strona pozwana wskazała, że drzewo orzech, z którego spadł wnioskodawca doznając obrażeń, rośnie na podwórzu, które nie jest wykorzystywane do produkcji roślinnej, a zatem zaistniały wypadek nie ma związku z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

Sąd nie podzielił powyższego stanowiska strony pozwanej. Z ustaleń Sądu, opartych na wiarygodnych zeznaniach wnioskodawcy wynika, że drzewo orzech, z którego spadł wnioskodawca, rośnie w przydomowym ogrodzie, gdzie rosną również drzewa owocowe i kwiaty. Z tego orzecha J. D. zbiera około 120-150 kg orzechów, które są sprzedawane. W dacie zdarzenia wnioskodawca zajmował się, w ramach prowadzenia tego gospodarstwa rolnego, wyłącznie produkcją roślinną. Nie można zatem uznać, że orzech ten, ani miejsce, w którym się znajdował, nie były wykorzystywane do produkcji roślinnej.

Ponadto, zdaniem Sądu, nie można uznać, aby zaistniałe zdarzenie nie miało związku z prowadzeniem gospodarstwa rolnego. Wnioskodawca tłumaczył bowiem, iż spadł z drzewa orzech podczas przycinania gałęzi tego drzewa, co z kolei wiązało się z koniecznością usunięcia gałęzi rosnących w kierunku linii elektrycznej doprowadzającej prąd do całego gospodarstwa rolnego. W realiach niniejszej sprawy należało zatem uznać, że czynność ta pełniła istotną rolę w prawidłowym funkcjonowaniu gospodarstwa rolnego, a zatem stanowiła czynność związaną z prowadzeniem działalności rolniczej. Uszkodzenie tej linii elektrycznej przez gałęzie tego drzewa doprowadziłoby do pozbawienia energii elektrycznej całego gospodarstwa rolnego wnioskodawcy. Należy w tym miejscu wskazać, że w uzasadnieniu uchwały z dnia 29.05.1980 r. (III UZP 2/80) Sąd Najwyższy uznał, że przy „zwykłych czynnościach związanych z prowadzeniem gospodarstwa rolnego” chodzi o czynności związane w taki ścisły sposób z gospodarowaniem, że bez nich gospodarstwo nie mogłoby funkcjonować prawidłowo i zgodnie z wymogami postępu. W ocenie Sądu, powyższą argumentację można przenieść na realia niniejszej sprawy. Gdyby bowiem wnioskodawca nie podejmował czynności pielęgnacyjnych, polegających na przycinaniu gałęzi orzecha rosnących w kierunku linii elektrycznej, to jego gospodarstwo rolne mogłoby zostać pozbawione prądu, a tym samym nie mogłoby prawidłowo funkcjonować.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności Sąd uznał, iż zdarzenie z dnia 12.11.2011 r. miało taki przebieg, jak zaprezentował to wnioskodawca. Sąd uznał jednocześnie, iż zdarzenie to należało uznać za wypadek przy pracy rolniczej biorąc pod uwagę definicję tego wypadku zawartą w art. 11 ust. 1 pkt. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Sąd musiał również ustalić, czy w wyniku wypadku przy pracy rolniczej w dniu 12.11.2011 r. wnioskodawca doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Zważywszy, że ocena stanu zdrowia wnioskodawcy wymagała wiadomości specjalnych, Sąd zasięgnął opinii najpierw biegłego lekarza neurologa, a następnie biegłego lekarza ortopedy. Na podstawie wydanych w niniejszej sprawie opinii biegłego ortopedy Sąd ustalił, że uszczerbek na zdrowiu wnioskodawcy w wyniku zdarzenia z dnia 12.11.2011 r. wynosi 15 % i jest to uszczerbek o charakterze długotrwałym. Biegły neurolog w swojej opinii nie ustalił, aby wnioskodawca doznał uszczerbku na zdrowie, zalecił jednak zasięgnięcie oceny lekarza ortopedy.

Należy zaznaczyć, że opinia biegłego podlega - jak inne dowody - ocenie według art. 233 § 1 kpc, lecz odróżniają ją szczególne kryteria oceny. Stanowią je zgodność z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania oraz stopień stanowczości wyrażonych w niej wniosków. Przedmiotem opinii biegłego nie jest przedstawienie faktów, lecz ich ocena na podstawie wiedzy fachowej (wiadomości specjalnych). Nie podlega ona zatem weryfikacji w takich kryteriach, jak dowód na stwierdzenie faktów. Nie jest zatem miarodajne dla oceny tego dowodu niekonkurencyjne z nią ocena wnioskodawcy co do faktów będących przedmiotem opinii. Jednocześnie, przy ocenie biegłych lekarzy sąd nie może zająć stanowiska odmiennego, niż wyrażone w tej opinii, na podstawie własnej oceny stanu faktycznego (vide wyrok SN z 1987.10.13, II URN 228/87, (...)). Z istoty i celu dowodu z opinii biegłego wynika przy tym, że jeśli rozstrzygnięcie sprawy wymaga wiadomości specjalnych, dowód z opinii biegłych jest konieczny. W takim wypadku Sąd nie może poczynić ustaleń sprzecznych z opinią biegłego, jeżeli jest ona prawidłowa i jeżeli odmiennie ustalenia nie mają oparcia w pozostałym materiale dowodowym. W niniejszej sprawie Sąd nie dopatrył się przesłanek podważających prawidłowość wydanej opinii przez biegłego ortopedę. Żadna ze stron nie zgłaszała zastrzeżeń do tej opinii.

Powyższe okoliczności skutkowały orzeczeniem jak w wyroku (art. (art. 477¹⁴ § 2 kpc).